

Lovforslag nr. L 269. Fremsat den 21. april 1993 af finansministeren (Lykketoft)

Forslag

til

Lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre

§ 1

Staten yder i perioden 1. juli til 31. december 1993 og i 1994 følgende tilskud til Færøernes hjemmestyre:

1. juli – 31. december 1993 . . . 404,95 mill. kr.
I 1994 ydes . . . . . 809,90 mill. kr.

Stk. 2. Såfremt statens afholdte refusionsudgifter til Færøerne i perioden 1. januar – 30 juni 1993 i henhold til lov for Færøerne om offentlig forsorg, lov for Færøerne om invalidepension m.v., lov for Færøerne om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov for Færøerne om folkepension og lov for Færøerne om børneforsorg overstiger 122,8 mill.kr., reduceres tilskuddet i den efterfølgende periode med et tilsvarende beløb.

§ 2

Tilskuddet reguleres i 1994 med en procent, der svarer til den gennemsnitlige pris- og lønregulering på statens driftsbudget for det pågældende år.

§ 3

Tilskuddet udbetales forskudsvis i lige store rater hver måned, med mindre der træffes anden aftale om udbetalingsterminer mellem finansministeren og Færøernes hjemmestyre.

§ 4

I lov for Færøerne om offentlig forsorg, jf. lovbekendtgørelse nr. 100 af 2. marts 1988, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 1075 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 40 affattes således:

»§ 40. Udgifterne i henhold til denne lov afholdes af Færøerne efter hjemmestyrets nærmere bestemmelse.«.

2. § 41 ophæves.

3. Efter § 41 a indsættes:

»§ 41 b. Færøernes hjemmestyre kan efter forhandling med socialministeren fastsætte de nærmere regler om pension til enker og andre enlige kvinder, samt om ankereglerne i § 33. Socialministeren kan i forbindelse med ikrafttrædelsen af sådanne regler ophæve bestemmelserne i lovens §§ 27-31 og §33.«.

§ 5

I lov for Færøerne om invalidepension m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 2. marts 1988, som senest ændret ved § 4 i lov nr. 393 af 20. maj 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 36 affattes således:

»§ 36. Udgifterne i henhold til denne lov afholdes af Færøerne efter hjemmestyrets nærmere bestemmelse.«.

2. Efter § 45 indsættes:

»§ 45 a. Færøernes hjemmestyre kan efter forhandling med socialministeren fastsætte de nærmere regler om indtægts- og pensionsberegningen. Socialministeren kan i forbindelse med ikrafttrædelsen af sådanne regler ophæve bestemmelserne i lovens §§ 5-10.«.

§ 6

I lov for Færøerne om dagpenge ved sygdom eller fødsel, jf. lovbekendtgørelse nr. 102 af 2. marts 1988, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 1075 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 25 affattes således:

»§ 25. Udgifterne i henhold til denne lov afholdes af Færøerne efter hjemmestyrets nærmere bestemmelse.«.

2. Efter § 30 indsættes:

»§ 30 a. Færøernes hjemmestyre kan efter forhandling med socialministeren fastsætte de nærmere regler om dagpenge ved fødsel. Socialministeren kan i forbindelse med ikrafttrædelsen af sådanne regler ophæve bestemmelserne i lovens §§ 18-22.«.

§ 7

I lov for Færøerne om folkepension, jf. lovbekendtgørelse nr. 103 af 2. marts 1988, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 1075 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 34 affattes således:

»§ 34. Udgifterne i henhold til denne lov afholdes af Færøerne efter hjemmestyrets nærmere bestemmelse.«.

2. Efter § 38 a indsættes:

»§ 38 b. Færøernes hjemmestyre kan efter forhandling med socialministeren fastsætte de nærmere regler om indtægts- og pensionsberegningen. Socialministeren kan i forbindelse med ikrafttrædelsen af sådanne regler ophæve bestemmelserne i lovens §§ 48.«.

§ 8

I lov for Færøerne om børneforsorg, jf. lovbekendtgørelse nr. 104 af 2. marts 1988, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 393 af 20. maj 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 43 affattes således:

»§ 43. Udgifterne ved driften af de efter § 32, stk. 1, godkendte daginstitutioner for børn og unge og ved formidling af privat dagpleje, jf. § 32, stk. 2, afholdes med 30 pct. af børnenes forældre, 30 pct. af vedkommende kommune og 40 pct. af hjemmestyret. Ejendomsudgifter afholdes dog efter hjemmestyrets nærmere bestemmelse.

Stk.2. Udgifterne ved driften af de efter § 32, stk. 1, godkendte døgninstitutioner afholdes efter hjemmestyrets nærmere bestemmelse.

Stk.3. Udgifter til foranstaltninger efter denne lov bortset fra de i stk. 1. og stk. 2. nævnte udgifter afholdes efter hjemmestyrets nærmere bestemmelse. Landsstyrets socialforvaltning afgør i tvivlstilfælde, om et beløb kan afholdes som børneværnsudgift.

Stk.4. Landsstyret fastsætter regler om forældrenes betaling for benyttelse af de i stk. 1. nævnte institutioner. Børneværnsudvalget kan som børneværnsudgift afholde udgiften ved hel eller delvis friplads for børn, hvis forældre ikke selv kan udrede betalingen. Landsstyret fastsætter nærmere regler herom.

Stk.5. Den der har forsørgelsespligt for et barn, der anbringes uden for hjemmet, sættes i bidrag i overensstemmelse med reglerne i lov for Færøerne om offentlig forsorg.

Stk.6. Udgifterne vedrørende Færøernes Nævn for børneforsorg, herunder honorar til medlemmerne, afholdes af hjemmestyret.«.

2. Efter § 43 indsættes:

»§ 43 a. Færøernes hjemmestyre kan efter forhandling med socialministeren fastsætte de nærmere regler om godkendelse af dag- og døgnforanstaltninger for børn og unge. Socialministeren kan i forbindelse med ikrafttrædelsen af sådanne regler ophæve bestemmelserne i lovens § 32.«.

§ 9

Loven træder i kraft den 1. juli 1993.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 717 af 18. november 1987 om tilskud til Færøernes hjemmestyre på det sociale område, lov nr. 721 af 18. november 1987 om tilskud til Færøernes hjemmestyre på sundhedsområdet og lov nr. 722 af 18. november 1987 om tilskud til Færøernes hjemmestyre på undervisningsområdet.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indeholder regler om ydelse af stats-tilskud til Færøernes hjemmestyre inden for rammerne af lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre.

Indtil udgangen af 1987 blev statstilskuddet til Færøerne udbetalt i form af refusioner. Denne ordning var behæftet med betydelige svagheder, jfr. bet. nr. 881/1979 om ændring af tilskudssystemet for Færøerne.

Som led i opfyldelsen af en aftale af 9. marts 1987 mellem regeringen og Færøernes landsstyre vedrørende en tilskudsreform vedtog Folketinget lov nr. 717 af 18. november 1987 om tilskud til Færøernes hjemmestyre på det sociale område, lov nr. 721 af samme dato om tilskud til Færøernes hjemmestyre på sundhedsområdet og lov nr. 722 af samme dato om tilskud til Færøernes hjemmestyre på undervisningsområdet.

Aftalen indebar, at tilskuddene inden for sundhedsområdet og undervisningsområdet (bortset fra visse pensioner) overgik til bloktilskud. På det sociale område blev udgifter til særforborg, alderdoms- og plejehjem, hjemmehjælp og børnebidrag mv. omlagt til bloktilskud. Udgifter iøvrigt efter forsorgsloven, samt udgifter efter pensionslovene og dagpengeloven var fortsat undergivet procentrefusion.

Efter aftalen reguleres tilskuddene med den gennemsnitlige reguleringsprocent for det samlede statsbudget. Herudover kan begge parter anmode om forhandling om tilskuddene, hvis der indtræder væsentlige ændringer i forudsætningerne.

Ordningen indebar tillige væsentlige ændringer med hensyn til administration af de pågældende sagsområder, således at de færøske myndigheder opnåede en betydelig dispositionsfrihed ved ordningen, jfr. de øvrige love, der blev vedtaget i forbindelse med tilskudsreformen (lov nr. 718, 719, 720 og 723 af 18. november 1987).

I en række love om sociale ydelser på Færøerne er der bestemmelser om refusion fra den danske stat. Udgifter til folkepension, invalidepension og enkepension refunderes med 50 pct., dog med 25 pct. for

de personlige tillæg. Udgifter til dagpenge ved sygdom eller fødsel og udgifter efter den færøske forsorgslov og den færøske børnforsorgslov refunderes med 25 pct., dog fuldt ud for Færøernes navn for børneforsorg. Refusionsbeløbene udbetales af rigsombudsmanden på Færøerne i månedlige rater på grundlag af anmodninger herom fra Landsstyret.

De pågældende lovområder er et fællesanliggende efter loven om Færøernes hjemmestyre. Administrationen er med hjemmel i Hjemmestyrelovens § 9 overført til Færøernes Landsstyre.

Ved aftale af 1. februar 1993 blev det mellem den danske regering og det færøske landsstyre endvidere aftalt, at der skal optages forhandlinger om omlægning af statens tilskud og refusioner til et generelt bloktilskud til hjemmestyret.

Nærværende lovforslag er en konsekvens af denne aftale og tilsigter at give Færøernes hjemmestyre friere prioriteringsmuligheder, ligesom forslaget indebærer en administrativ forenkling. De nuværende 7 tilskud og 4 refusionstilskud under en række ministerier vil således blive samlet til et beløb under Finansministeriets finanslovsparagraf.

Det er hensigten, at de nuværende detaljerede bestemmelser i social- og sundhedslovgivningen erstattes af rammelove på de pågældende områder.

Det findes hensigtsmæssigt, at der bliver sammenfald mellem den disponerende myndighed og den økonomisk ansvarlige myndighed på området. Ved ophævelsen af de eksisterende refusionsbestemmelser ophører den danske stats medfinansiering af udgifterne, og hjemmestyret overtager det fulde økonomiske ansvar for ordningerne. Som kompensation for refusionens bortfald yder den danske stat et generelt bloktilskud til hjemmestyret.

Tilskuddet reguleres fra et finansår til det følgende i overensstemmelse med den gennemsnitlige reguleringsprocent for statens samlede driftsudgifter fra pris- og lønniveau for finansloven for et år til pris- og lønniveau for finansloven det følgende år. Reguleringsprocenten beregnes som den gennemsnitlige forventede pris- og lønudvikling på statens driftsbudget, fraregnet indtægtsdækket virksomhed, stats-

virksomheder og nettostyrede virksomheder. Der vil indtil den endelige vedtagelse af finanslovsforslaget i december kunne ske justeringer i pris- og lønforudsætningerne, såfremt den forventede pris- og lønudvikling ændres markant i forhold til det ved budgetteringen forudsatte.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Tilskuddet i 2. halvår 1993 fastsættes med udgangspunkt i, at de samlede statslige udgifter i 1993 til tilskud og refusionstilskud til Færøerne skal svare til det beløb, der på finansloven for 1993 er afsat til de pågældende områder eller ialt 809,9 mill.kr.

Tilskuddet for 2. halvår 1993 udgør halvdelen af dette beløb, dog således at såfremt de afholdte refusionsbeløb i 1. halvår 1993 overstiger halvdelen af det på finansloven for 1993 budgetterede beløb til refusion, reduceres bloktilskuddet tilsvarende.

Tilskuddet for 1994 fastsættes ligeledes med udgangspunkt i de samlede budgetterede statslige udgifter i 1993 til tilskud og refusioner.

Lovforslaget har kun ubetydelige administrative konsekvenser.

Forelæggelse for færøske myndigheder

Der har mellem regeringen og Færøernes hjemmestyre været ført en række forhandlinger om tilskuddet til Færøerne for perioden 1. juli 1993 - 31. december 1994.

Udkast til lovforslag er forelagt Færøernes hjemmestyre den 21. april 1993 og forventes vedtaget inden lovforslagets 3. behandling i Folketinget.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Tilskuddene til Færøernes hjemmestyre er 1. juli-31. december 1993 beregnet med udgangspunkt i de samlede statslige budgetterede udgifter til tilskud og refusioner i 1993.

Statens budgetterede udgifter til tilskud og refusioner i 1993.

mill. kr.

Tilskud	
Fra Socialministeriet	141,1
Fra Sundhedsministeriet	212,0
Fra Undervisningsministeriet	179,7

Fra Kulturministeriet	8,6
Fra Fiskeriministeriet	1,1
Fra Industriministeriet	2,8
Fra Finansministeriet	19,0
Tilskud i alt	<u>564,3</u>

Refusioner

Fra Socialministeriet	245,6
Tilskud og refusioner i alt	<u>809,9</u>

Bloktilskuddet for 2. halvår 1993 er fastsat til halvdelen af de samlede budgetterede statslige udgifter i 1993 eller 404,95 mill.kr.

Tilskuddet til Færøernes hjemmestyre i 1994 er fastsat til 809,9 mill.kr. i 1993-pris- og lønniveau.

Til § 2

Reguleringsordningen svarer til, hvad der hidtil har været gældende for statens tilskud til Færøernes hjemmestyre.

Til § 3

Det forestås, at tilskuddet udbetales forskudsvis i lige store månedlige rater, svarende til den udbetalingsordning, der har været gældende for de hidtidige tilskud til Færøernes hjemmestyre.

Til § 4-8

Bestemmelserne består dels af konsekvensændringer, dels af ændringer i form af bemyndigelsesbestemmelser til, at Færøernes hjemmestyre efter forhandling med socialministeren kan fastsætte regler indenfor visse nærmere afgrænsede områder i de enkelte sociale love. Hjemmestyret har ønsket bemyndigelsesbestemmelserne med henblik på hurtigt at kunne foretage nødvendige reguleringer i perioden, indtil der er udarbejdet rammelove på det sociale område.

Til § 9

Det foreslås, at tilskuddet til Færøernes hjemmestyre fastsættes for en periode på 1 år og 6 måneder fra 1. juli 1993. Samtidig ophæves lov nr. 717 af 18. november 1987 om tilskud til Færøernes hjemmestyre på det sociale område, lov nr. 721 af samme dato om tilskud til Færøernes hjemmestyre på sundhedsområdet og lov nr. 722 af samme dato om tilskud til Færøernes hjemmestyre på undervisningsområdet.